

UCHWAŁA NR. XLVII/299/2024

RADY GMINY GZY

z dnia 27 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Gzy na lata
2024-2026**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023r. poz.40) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz.177) Rada Gminy Gzy uchwała, co następuje:

- §1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- §2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gzy.
- §3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY

Joanna Swiderska
Joanna Swiderska

Załącznik do

Uchwały Nr. XLV/11/299/2024

Rady Gminy Gzy

z dnia 27 marca 2024 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2024 – 2026

I. WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletniości tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy przez patologię w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych.

Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również ubóstwo, czy długotrwałe bezrobocie. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami

społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczej – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. PODSTAWA PRAWNA

Podstawowym założeniem Gminnego Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny i dziecka przeżywającego trudności i doświadczającej ograniczeń w pełnieniu ról opiekuńczo - wychowawczych. Celem jest przywrócenie możliwości pełnienia tych funkcji.

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Gzy na lata 2024–2026 określa zadania spójne z kierunkami działań przyjętymi w następujących aktach prawnych:

- a. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r., art. 18.
- b. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- c. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- d. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- e. ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- f. ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- g. ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- h. ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
- i. ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.
- j. ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- k. ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym
- l. ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy
- m. ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny
- n. ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty

Zgodnie z art.176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należą:

1. opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez:

- zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci
4. finansowanie
 - podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny,
 - kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 pomoc rodziny wspierającej ust.2, ponoszonych przez rodziny wspierające:
 5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
 6. sporządzanie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Gzy to gmina wiejska położona w województwie mazowieckim, w powiecie pułtuskim. Siedzibą gminy jest miejscowość Gzy, która znajduje się w bliskim sąsiedztwie miasta Pułtusk oddalonego o 12 km. Gminę o powierzchni 10.444 ha zamieszkuje ponad 3628 osób (stan na 31.12.2023r.). Na jej terenie istnieje 35 sołectw obejmujących 48 miejscowości. Gmina Gzy graniczy z 6 gminami: Gołymin-Ośrodek, Karniewo, Pułtusk, Sońsk, Świercze oraz Winnica.

Przez teren gminy przebiegają dwie drogi wojewódzkie: nr 618 Gołymin - Pułtusk i nr 620 Nowe Miasto - Przewodowo Parcele. Powiązanie systemu dróg wojewódzkich z systemem dróg gminnych i powiatowych może być zachętą dla inwestorów, którzy będą mogli stworzyć mieszkańcom nowe miejsca pracy.

Gmina ma charakter typowo rolniczy. Mieszkańcy zajmują się tu głównie produkcją roślinną i zwierzęcą. Jej naturalne formy przyrodnicze w większości zostały przekształcone w pola uprawne w związku z tym charakteryzuje się ona niską lesistością.

W gminie funkcjonuje 130 przedsiębiorców (stan na 29.02.2024r.). Branżami dominującymi wśród prowadzonych działalności gospodarczych są: budownictwo, handel oraz konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych. W zakresie obsługi mieszkańców na terenie Gminy Gzy funkcjonują takie instytucje jak: Bank Spółdzielczy w Pułtusk oddział Gzy, Poczta Polska filia Gzy, Dom Pomocy Społecznej w Ołdakach, a także dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej "Dar-Međ", które znajdują się w Przewodowo-Parcele oraz Szyszkach Włociańskich.

Na terenie Gminy Gzy funkcjonują 3 szkoły:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Przewodowie Poduchownym (organ prowadzący - Gmina Gzy),
2. Publiczna Szkoła Podstawowa w Skaszewie Włociańskim (organ prowadzący - Gmina Gzy),
3. Społeczna Szkoła Podstawowa w Gzach (organ prowadzący - Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Gzy).

W Gminie Gzy działa 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej:

1. OSP GZY,
2. OSP PRZEWODOWO MAJORAT,
3. OSP SZYSZKI,
4. OSP PĘKOWO,
5. OSP PORZOWO,
6. OSP OSTASZEWO.

W Gminie Gzy swoją działalność prowadzą następujące Stowarzyszenia:

1. STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI GZY,
2. STOWARZYSZENIE PRZEWODÓWKA,
3. STOWARZYSZENIE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH "OTWARTE SERCA",
4. GMINNY ZWIĄZEK KÓŁEK ROLNICZYCH I ORGANIZACJI ROLNICZYCH W GZACH.

Na terenie Gminy Gzy istnieje wiele zabytków i miejsc wartościowych kulturowo. Obiekty zabytkowe to głównie budownictwo sakralne, zespoły dworsko - parkowe oraz wiejskie budownictwo drewniane.

Gmina Gzy jest atrakcyjnym miejscem do rekreacji i wypoczynku oraz rozwoju turystyki. Od ponad 10 lat prowadzone jest gospodarstwo agroturystyczne "Chata za wsią" w miejscowości Nowe Skaszewo.

Na terenie Gminy Gzy funkcjonują sale organizujące imprezy okolicznościowe:

Dom Weselny "Przemysław" w miejscowości Sulnikowo oraz Sala Imprez Okolicznościowych "Kwiat Malwy" w miejscowości Żebry-Włosty.

W gminie Gzy funkcjonuje także Zakład Mięсны "Lenarcik", który zatrudnia mieszkańców naszej gminy jak i również mieszkańców z sąsiednich gmin.

Budżet domowy rodzin zasilają świadczenia z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z działu świadczeń rodzinnych:

- świadczenia rodzinne i opiekuńcze
- fundusz alimentacyjny
- wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Świadczenia rodzinne to zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenie rodzicielskie, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna.

Fundusz alimentacyjny obejmuje dzieci, które mają zasadzone alimenty od rodzica, a ich egzekucja jest bezskuteczna.

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” przewiduje m.in. wypłatę jednorazowego świadczenia w kwocie 4000zł (z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu), odpowiednie wsparcie w trakcie ciąży i porodu, opiekę psychologiczną, poradnictwo dotyczące realizacji indywidualnych potrzeb rodziny(koordynowane przez asystenta rodziny), opiekę

paliatywną i hospicyjną poza kolejnością czy hospicyjną dziesięciodniową „opiekę wyręczającą”.

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wspierał rodziny poprzez wypłatę dodatku węglowego.

Tabela nr 1

Wyszczególnienie	Rok 2023
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	94
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	281, w tym 2 rodziny z Ukrainy
Liczba rodzin korzystających z Funduszu alimentacyjnego	9
Liczba rodzin korzystających z dodatku węglowego	15
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	0
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Gzy 0 - 18 lat	733

Stan na koniec 2023 roku - liczba mieszkańców Gminy Gzy wynosiła 3628, w tym kobiet 1735, mężczyzn 1893.

Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin, pokazuje tabela nr 2.

Tabela nr 2

Występujący problem	Liczba środowisk
Ubóstwo	31
Bezrobocie	27
Długotrwała lub ciężka choroba	11
Niepełnosprawność	13
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych – rodzina niepełna	4
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych – rodzina wielodzietna	2
Alkoholizm/ problem alkoholowy	2
Narkomania	0
Przemoc w rodzinie	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0
Zdarzenia losowe	0

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach pomocy społecznej, ubóstwo i długotrwała choroba pozostają jako główne powody destabilizujące osoby i środowiska rodzinne. W 2023 r. wśród 94 rodzin korzystających z pomocy społecznej, problem ubóstwa dotyczył 31 rodzin. Inne powody deficytów to m.in. niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych .

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gzach wynika, że do końca 2023 roku z terenu Gminy Gzy spośród 733 dzieci nie umieszczono żadnego dziecka w rodzinie zastępczej.

Praca asystent rodziny w rodzinach problemowych jest prowadzona w formie pracy socjalnej, a także specjalistycznej. Do głównych zadań można zaliczyć motywowanie do poszukiwania i utrzymania pracy zarobkowej, pomoc w zdobywaniu prawidłowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, trening budżetowy, pomoc i towarzyszenie w załatwieniu spraw urzędowych (np. zasiłki rodzinne, świadczenia alimentacyjne, egzekucja komornicza alimentów). Asystent rodziny opierał swoją pracę także na współpracy z pracownikami innych instytucji tj. kuratorami, wychowawcami, pedagogami, pracownikami organizacji poza rządowych.

W II półroczu 2023r. zakończono prace z 1 rodziną ze względu na osiągnięcie założonych celów. Pod opieką asystenta rodziny zostało 7 rodzin (stan na 31.12.2023). W 2023r. asystent rodziny prowadził dwie rodziny zobowiązane przez sąd.

W celu zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej i wzmocnieniu rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zachodzi konieczność udzielania daleko idącego wsparcia tym rodzinom, w związku z tym został opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026. Umieszczenie dziecka w formach pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny.

IV. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2024 – 2026.

V. ODBIORCY PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Gzy na lata 2024-2026 skierowany jest do rodzin mieszkających na terenie Gminy Gzy. Do realizacji celów programu przyjęto definicję rodziny, która została wskazana w art.6 pkt.14 ustawy o pomocy społecznej określającym rodzinę, jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Zauważyć należy, iż rozumienie to nie wymaga występowania instytucjonalnej formy małżeństwa czy więzi pokrewieństwa, zatem rodziną nazwane zostaną wszystkie osoby wykazujące znamiona pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym.

Adresatami Programu są przede wszystkim rodziny wychowujące dzieci, w tym w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej, rodziny o trudnej sytuacji materialno - bytowej, rodziny zagrożone ubóstwem, dotknięte przemocą, jak również rodziny, którym została ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Odbiorcami Programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,

- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

VI. CEL GŁÓWNY

Celem głównym programu jest rozwój zintegrowanego wsparcia na rzecz rodzin zagrożonych lub przeżywających trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Ważnym zadaniem jest zapewnienie odpowiednich warunków życia dzieciom w naturalnym środowisku rodzinnym. Wzmocnienie potencjału kadrowego poprzez podniesienie kompetencji zawodowych w zakresie aktualnych potrzeb rodzin.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

VII. CELE SZCZEGÓŁOWE

Cele szczegółowe będą realizowane poprzez:

1. Kształtowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny,
2. Tworzenie nowych oraz doskonalenie dotychczasowych form pomocy rodzinie, podnoszenie standardów pracy podmiotów działających na rzecz rodziny,
3. Aktywizowanie społeczności do harmonijnej współpracy na rzecz rodzin,
4. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka,
5. Wspieranie rodzin przez asystenta rodziny,
6. Wspieranie działań na rzecz rodzin wielopokoleniowych, niwelowanie wyuczonej bezradności,
7. Zwiększenie oferty pomocy i opieki specjalistycznej,
8. Wspieranie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej,
9. Rozwijanie metod pracy z rodziną

Priorytetem w prowadzeniu wsparcia dla rodzin jest utrzymanie systemu rodzinnego w całości, przy kierowaniu się nadrzędną zasadą dobra dziecka. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno następować po wyczerpaniu wszelkich form pomocy jego rodzicom. W związku z tym wszelkie działania powinny zmierzać do poprawy sytuacji w rodzinie, tak aby było możliwe pozostanie dziecka w rodzinie naturalnej.

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:
 - a. wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
 - b. pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,
 - c. konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:
 - a. objęcie dożywianiem uczniów szkół podstawowych, na terenie placówek oświatowych,
 - b. monitorowanie zagrożeń dot. sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówkami służby zdrowia na terenie gminy Gzy,

c. zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej między innymi poprzez przyznawanie zasiłków.

3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:

a) umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę,

b) pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa, pedagogicznego, terapeutycznego,

c) pomoc w dostępie rodzinom do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

4. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących poprzez:

a) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym z placówkami służby zdrowia,

b) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień - współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjnym, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy domowej - współpraca z policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy,

c) angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy,

d) angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo - wychowawczych, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, dostarczenia wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich,

e) współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym,

f) bieżące aktualizowanie strony internetowej w zakresie miejsc i form pomocy rodzinom będącym w kryzysie.

5. Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez:

a) udział w ogólnopolskich kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie,

b) udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu poprawę jakości życia rodzin,

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań
- stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka,
- podejmowanie działań profilaktycznych promujących wartości rodzinne, mających na celu zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie zachowań prorodzinnych,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- wzmocnienie procesu aktywizacji osób oraz członków rodzin dysfunkcyjnych celem uczestnictwa w życiu społecznym, kontynuowania nauki, uzyskiwaniu kwalifikacji zawodowych i kryzysowych,
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji,
- zwiększenie liczby dzieci wracających z pieczy zastępczej do rodziców biologicznych,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

IX. REALIZATOR PROGRAMU

Realizatorami Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 są instytucje i podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny, w szczególności rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz inne podmioty realizujące działania na rzecz wspierania rodziny. Przy realizacji Programu Współpracować powinny podmioty publiczne oraz podmioty niepubliczne m.in.:

- Urząd Gminy w Gzach,
- Sąd Rejonowy w Pułtusku,
- Kuratorzy sądowi,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gzach,
- Zespół Interdyscyplinarny w Gzach,
- Komenda Powiatowa Policji w Świerczach,
- Placówki Oświatowe z terenu Gminy Gzy,
- Placówki służby zdrowia w Przewodowie Poduchownym oraz w Szyszkach,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pułtusku,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Gzach.

X. ZADANIA W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

Zadania w zakresie wspierania rodziny:

- zapewnienie wsparcia i pomocy asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci
- podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej
- prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo wychowawczej
- ochrona rodziny przed utratą bezpieczeństwa socjalnego
- promowanie wartości rodziny, inicjowanie środowiskowych form wspierania rodziny
- promowanie polityki prorodzinnej oraz wspieranie innowacyjnych metod w pracy z dzieckiem
- pomoc rodzinom poprzez działania rodzin wspierających
- praca środowiskowa promująca właściwe wzorce rodziny
- rozwijanie metod pracy z rodziną
- motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia, uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej

Zadania skierowane do poszczególnych partnerów:

Lp.	Partnerzy w realizacji zadania	Nazwa zadania
1.	Urząd Gminy w Gzach	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
3.	Sąd Rejonowy w Pułtusku	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
4.	Kuratorzy sądowi	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
5.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gzach	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo -

		wychowawczych, kulturalno - oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz dorosłych. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
6.	Zespół interdyscyplinarny	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
7.	Posterunek Policji w Świerczach	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy Gzy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
8.	Placówki Oświatowe z terenu gminy	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci (zajęcia terapii pedagogicznej, socjoterapeutycznej, pomoc w odrabianiu lekcji). Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
9.	Placówka służby zdrowia w Przewodowie Poduchownym oraz w Szyszkach	Opieka i profilaktyka zdrowotna. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
10.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.
11	Gminna Biblioteka Publiczna w Gzach	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności kulturalnej.
		Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej.

Dla realizacji zadań zakłada się pomoc i wsparcie Asystenta Rodziny.

W pracy z rodziną ważna jest profilaktyka. Zakłada się zatem kluczową rolę asystenta rodziny, którego zadania będą polegały na:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
2. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
3. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;

5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
6. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
7. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
8. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
9. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
10. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
11. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
12. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
13. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
14. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny,
15. sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
16. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
17. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną;
18. wykonywanie innych czynności i obowiązków wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

XI. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Program realizowany będzie na terenie Gminy Gzy w latach 2024– 2026, będzie na bieżąco prowadzona, pogłębiona diagnoza celem dostosowania działań do potrzeb rozwojowych rodzin dysfunkcyjnych.

Wskaźnikami realizacji programu będą:

- liczba i formy udzielonej pomocy,
- liczba osób udzielonego poradnictwa specjalistycznego,
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia,
- liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny.

XII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem Finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 w Gminie Gzy są:

1. środki własne z budżetu gminy,
2. środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w programie,

3. środki pozabudżetowe pozyskane na zadania związane z realizacją Programu: dotacje celowe z budżetu państwa, dotacje na realizację rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz inne środki zewnętrzne, np. środki unijne.

XIII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gzach. Program ma charakter otwarty co oznacza, że powinien ewaluować w zależności od pojawiających potrzeb.

Dla skutecznej realizacji założonych w programie działań, prowadzenia ewaluacji i monitoringu realizacja Programu winna się opierać na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, innymi podmiotami oraz organizacjami.

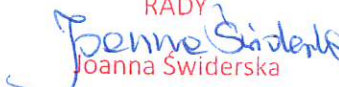
Rezultatem monitoringu będzie:

1. sprawozdanie roczne przygotowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gzach w pierwszym kwartale następującego po sobie roku.
2. Sporządzenie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art.187.ust 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

XIV. PODSUMOWANIE

Przedstawione w Programie działania mają charakter pomocniczy, wspierający rodziny, mający wzmocnić ich zasoby i kompetencje w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Działania te mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji powołanych do wspierania rodziny podmiotów, przy współpracy i współdziałaniu ze strony rodzin, gdyż osiągnięcie zakładanych celów w znacznej mierze jest zależne od członków rodzin, ich motywacji do zmiany sytuacji i przezwyciężenia trudności.

Gmina Gzy realizuje zadania wynikające z działań systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. W obecnym kształcie wspieranie rodziny wymaga skoordynowanych i planowanych działań mających na celu przywrócenie zdolności do wypełniania tej funkcji. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny. Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemem w rodzinie na poziomie gminy.

PRZEWODNICZĄCY
RADY

Joanna Swiderska

